

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr. a treia-oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumeră și la poște și la librării.

În București

primește abonamente Ioan Bianu, profesor, București. Calea Victoriei nr. 135.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Invitare de abonament

la

„TRIBUNA“.

Cu 30 Septemvrie v. 1893
expiră abonamentele pe luna Septemvrie și pe cuartalul III.

Domnii abonenti sunt rugați a grăbi cu reînnoirea abonamentelor lor pentru regulata expediție a foii.

Abonamentele se fac prin mandate postale și numai pentru un timp, care începe cu prima și se termină cu ultima lunii după stilul vechiu.

Abonamentul lunar costă . . . 1 fl. 20 cr.
Abonamentul trilar costă . . . 3 fl. 50 cr.

Este în interesul dlor abonenti, ca adresele să fie însemnate cât se poate de corect și legibil.

Domnii abonenti vechi sunt rugați a lipi pe mandatul postal adresa tipărită dela fășile, în care li-s'a trimis „Tribuna“ până acum.

Administrațiunea.

Comedii maghiare fără de sfârșit.

Camera deputaților ungurești, fără îndoială este cât se poate de interesantă.

Dela începutul sesiunii prezente, mai virtos însă de vre-o patru-cinci zile încoace a întrecut toate așteptările. A scos la iveală lucruri, care pun în uimire și pe oameni de altmintrelea deprinși cu prestațiunile șovinismului maghiar.

Deci dacă până acum au mai putut fi oameni, pentru care a putut rămâne ascunsă împrejurarea, că partidele maghiare sunt numai un partid, finea săptămânii trecute va fi luminat pe toți câți vreau să fie luminați, că așa numitele partide maghiare sunt curate comedii.

La ordinea zilei au fost răspunsurile Monarchului dela Boroș-Șebis și Güns.

Situatiunea ar fi trebuit să fie, ca guvernul să caute ca răspunsurile Monarchului deloc să nu se facă obiect de discuțiune parlamentară.

Guvernul unguresc însă a admis, și încă într'un mod care pe guvern îl face suspect.

Nu așteaptă să vină deputații să pună cestiunea pe tapet, ci, nu știm cum se face, vin „petițiuni“ cu gravamine în sarcina răspunsurilor din afară de parlament și guvernul le admite ca obiect de desbatere.

Aparenta ar fi în favorul guvernului unguresc. Guvernul s'a arătat liberal.

A cerut „publicul“ să fie tras guvernul la dare de seamă ca „inspirator“, nu s'a dat la o parte, nu s'a ascuns. Ca guvern responsabil a stat în fața „representanților“ țerii și a răspuns la gravaminele „țerii indignate“.

Întrebarea cea dintâiu, care ni-se impune este, nu puteau membrii parlamentului, care sînt datori a trage pe guvern la răspundere, să facă ei treaba aceasta? Pentru-ce comedia cu petițiuni din afară de parlament?

Se poate că membrii parlamentului li-a fost sfială să ceară seamă dela guvern despre lucruri, care nu erau contrasignate de guvern sau de membrii guvernului, fiindcă nu aveau titlu legal. Și de aceea, ca comedia totuși să aibă față parlamentară, s'au escamotat petițiuni cu gravamine din „popor“, contrabandate apoi la ordinea zilei a parlamentului.

Comedia însă nu se termină aci. Ca niște actori cu rolurile învătate pe dinafară vin parlamentarii maghiari și dau în guvern. Guvernul însă se lasă în multe privințe bătut, sau alege arme, cu care se apără numai pe jumătate, sau se compromite. Caută adevărat să deie explicațiuni cuvintelor Monarchului, din care se rezultă ceea-ce place șovinismului maghiar.

Explicațiunile guvernului însă în decursul dezbaterilor sînt prezentate astfel de membrii parlamentului, încât în loc de a-i mulțumi, rămân și mai indignați.

Ca comedia să fie completă, pe tapet s'a mai pus și cauza neparticipării guvernului la desvelirea monumentului honvezilor în Budapesta.

Dacă au fost insuficiente din toate punctele de vedere apărările în afacerea răspunsurilor la Boroș-Șebis și Güns,

cele date de guvernul unguresc cu privire la absentarea dela desvelirea monumentului honvezilor sînt sub toată critica.

Guvernul unguresc și dacă ar fi participat la festivitatea desvelirii, nu strica mai mult decât a stricat prin scusele sale acompaniate de un debil foc bengalic de ceartă cu deputații camerei.

Discușiunile pline de personalități tătarite rămân niște formalități, după care compatrioții maghiari cred că pot ascunde ignorarea armatei împărătești, care s'a luptat între împrejurări foarte extraordinare pentru ordine, dreptate și legalitate, și pot nejenăți scoate la iveală numai pe rebeli ca eroi ai libertății.

Examine discutiunile atinse mai sus cu oare-care rigoare și puse pe bazele dreptății, dau un rezultat pe cât se poate de sinistru.

Este o comedie din cele mai detestabile toată afacerea, dar o comedie, cărei nu-i lipsește planul.

Compatrioții maghiari simt că prin purtarea lor s'au stricat cu toate naționalitățile nemaghiare. Ei trebuie să simtă, că prin aceasta patriei nu i-au făcut nici un bine și pe lângă acestea nici aspirațiunile lor șoviniste nu sînt deloc asigurate.

Ce este dar' de făcut?

Pe naționalități cu toate opintirile n'au putut să le împărecheze. Sînt condamnate a sta pasive și a privi din depărtare la comedie fără de sfârșit ale compatrioților maghiari.

Însă având încredere în patriotismul nemaculat și veritabil al factorului suprem constituțional, al Coroanei, așteaptă cu răbdare timpul, în care vor fi chemate și ele la conlucrare împreună.

Românii în special au voit să accelereze încâtva acest timp prin pașii lor din anii din urmă și de aceea au încercat a-și descoperi gravaminele care îi apasă și credința și adheșiunea lor la Coroană și la Tron.

Compatrioții maghiari, care ved cu ochi reii ori-ce mișcare politică între nemaghiari, vor fi cugetat să se folosească de ocaziune și să ridice un părete despărțitor între Coroană și popoarele nemaghiare, și să-și pregătească lor un teren în care să nu mai fie superați de nimenea.

Nu li-a succes a pune în gura Monarchului cuvinte „sdrobitoare“ pentru nemaghiari, după-cum așteptau Maghiarii, aide acum prin rostul guvernului să le deie explicații așa după-cum doresc ei. Să fie explicațiile sdrobitoare, dacă nu a succes să fie cuvintele Monarchului sdrobitoare.

Și aici au pus toți umărul. Guvern și partide, dacă le vom zice și noi așa, se vede că sunt de acord. Au umblat să ascundă, însă ghiarele pisicii se ved din sac.

Ear' pentru-ca efectul să fie sigur, a trebuit în năcazul naționalităților nemaghiare să mai scoată la iveală eroismul honvezilor ca eluptători ai libertății și atotputernicia „națiunii“, fără a cărei voință nu se poate face nimica în Ungaria: nici susține ce este, nici modifica spre mai bine.

Bine, unde vor fi gândind compatrioții nostri să ajungă cu procederea lor nechibzuită? Sau cred ei că cele 10 milioane de cetățeni nemaghiari din Ungaria și afară de acestia factorul cel mai înalt constituțional sînt numai jucării, cu care augurii maghiari să se joace cum vor vol?

Nu amenințăm, dar' le aducem aminte compatrioților maghiari, că sînt pe căi rătăcite, și că e timpul suprem de a înceta cu comedie.

Presa României despre Hieronymi.

Sub titlul „Hieronymi și i României“ publică „Voința Națională“ următorul articol:

După discursul dela Hatzfeld, în Bănat, rostit înaintea alegătorilor sei nemți, multă lume a crezut că Hieronymi are să fie ministru de interne, care după Eötvös, este cel dintâiu Ungur cunosător al cestiunii naționalităților. Urcând treptele fotoliului roșu, în curând Hieronymi a început să desmintă însă cele-ce zisesse ca simplu candidat la deputație.

Azi, după discursul faimos rostit în ședința dela 7 Octomvrie n. a dieiei ungurești, îndoială nu mai poate ave, nici chiar cel mai optimist, că Hieronymi s'a identificat perfect cu spiritul public maghiar, bolnav și pervers.

Căci ce a zis ministrul maghiar în discursul prin care și-a precizat politica de naționalități?

A spus că tuturor cetățenilor statului ungar li-se cuvin aceleași drepturi; a recu-

noscut însă că naționalitățile au fost și sînt rău tratate, că trebuie o îndreptare grabnică.

Negreșit că atât pentru noi, cât și pentru frații nostri de dincolo, interesant era să vedem propunerile dlui Hieronymi în ceea-ce privește îndreptarea relor? Numai în acest punct dl Hieronymi se putea deosebi de predecesorii sei.

Actualul ministru de interne a ținut să dovedească însă, că prigonirile de până aci sînt o credință de stat pentru dînsul: tîind legăturile ce există între Români din statul ungar și cei din regatul român, nimicind pe „agitatorii perversi români“, eată mijloacele prin care crede să asigure pacea dintre Români și Unguri.

Ear' ca să pună în practică principiul despre „egala îndreptățire“, a zis că guvernul va crea institute de creștere, unde tinerii români vor fi crescuți în spirit „patriotic“, ca să le treacă dorul de România; va mări leaful preoților și învățătorilor români, și — ca să împace și pe țerani — va introduce administrația de stat.

Ni-am dat multă osteneală să înțelegem pasagiul din vorbirea ministrului maghiar, unde spune că a tăiat și va tăia firul ce-i leagă pe frații nostri de dincolo cu România. Mărturisim însă, că n'am putut să ne explicăm la ce face aluziune ministrul maghiar.

A închis granițele, ca frații nostri să nu mai poată veni aici, ear' noi să nu putem merge la dînsii? A oprit și împedecat pentru vecie ca noi să nu scriem scrisori celor de dincolo și ei să nu ne scrie nouă? A deslințat foile de dincolo și pe cele de aici?

Nimic din toate acestea.

A încheiat oare un tratat secret cu guvernul român, în care acesta s'a obligat ca pe Români ardeleni de aici să-i trimită peste graniță, ear' pe aceia dintre noi, care acum susțin lupta națională, să ne încătușeze?

Nici aceasta nu se poate, ori-cât ar dori-o guvernul maghiar, și ori-cât guvernul conservator s'ar trudi să stăvilească curentul ce dela un capăt la altul al țerii s'a pornit contra neomenilor ungurești.

Ajungem deci în acest punct la concludia, că ministrul maghiar când a rostit aceste cuvinte, cu nimic n'a fost mai deștept decât a fost „Pester Lloyd“, când a scris, că „conform legilor ungurești“ guvernul din Budapesta va confisca fondul de protestare, adunat în București și în toată România. . .

Cât de strimt este la judecată domnul Hieronymi se învederează mai ales prin măsurile ce promite a lua întru astempărarea naționalităților.

Când știu este de toată lumea, când înșiși Ungurii ved și recunosc că naționalită-

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Seghedinul.

(Impresinii).

A neboj sa Seghedina

Se Hurban-Vajanski.

IX.

Sergentul dispără și peste vre-o câte va minute apără eară, dar' acum în ținută mare. Era fără pipă și cu o sabie lungă, cu ciucur tricolor maghiar, cu mustața oficioasă și suctă, cu un cuvânt era o străjnică aparentă.

— Domnilor! Vă provoc în numele legii și al regulamentului intern să intrați imediat, căci de nu — eu nu primesc responsabilitatea celor-ce vor urma!

La amenințarea aceasta înspăimântătoare am răspuns cu toții rîzînd:

— Nu intrăm și gata! Raportează Hosentragerului!

Fața serioasă a sergentului deveni și mai serioasă, aproape cruntă. Convocă în grabă toți „căprarii“ la un consiliu de războiu și după-ce au desbătut vre-o cinci minute în mare taină, se împraștiară. În scurtă vreme ear' se adunară, acum toți erau sub arme. Pe noi pe toți ne-a apucat o veselie extraordinară, cântam, chiuiam, rîdeam, ne simțiam foarte bine, cel puțin așa ni-se părea, deși în toată vocea noastră era o dosă de tremă, căci nu puteam prevedea ce are să urmeze.

Doi căprari armați părăsese temnița, de sigur ca să raporteze Hosentragerului despre nesupunerea noastră. Ceialaltă se pos-

tează în diferitele unghiuri ale grădinii, observând toate mișcările noastre cu priviri crunte.

În situațiunea aceasta am stat mai două ore și nu se mai arăta nime, nici căprari, nici Hosentrager, nimic. . .

Făceam diferite combinațiuni asupra „situațiunii“, presupuneam o tactică mai înaltă, care voește să ne obosească și apoi să ne atace etc. etc. Mai târziu am înțeles secretul. Hosentragerul nu mai era în oficiu și bieții căprari au trebuit să colindeze tot orașul până l-au descoperit la o masă de biliard. Aici au trebuit să aștepte până când Măria Sa a fost dispus să le deie ascultare și după-ce a fost primit raportul i-a sictirisit foarte gingaș.

Căprarii s'au reîntors fără rezultat la sergent, care era la marginea desertațiunii. În fine sosește la 6 1/2 Hosentragerul cu o falcă în cer și alta în pământ, Noi ne făceam că nu-l observăm și cântam vesel mai departe. Grozav de războinic pășeste în mijlocul nostru, și — ne întrebă răstit: „Ce faceți?“

— D'apoi eată, ne mai petrecem puțin!

— D-voastră n'aveți drept să vă petreceți!

— Asta, mă rog, nu stă nicăiri în regulament, răspunde sarcastic Danton.

Fața Hosentragerului se întuneacă, la asta nu s'a așteptat și Danton avea dreptate, nici un paragraf nu spune că nu-i permis.

— Ei, ce-mi pasă mie ce faceți! Vorba e, de ce nu intrați în lăuntru?

— Fiindcă aerul e infect și noi nu voim să ne mîncăm sănătatea!

— Mergeți înlăuntru!

— Nu mergem!

Hosentragerul tremura de agitație și nu mai știa ce să zică, vedea că nu e bine să-și prindă mintea cu noi.

A chemat sergentul cu sine, și zîngăinind din sabie a intrat în temniță. . .

Noi încă devenisem mai piano, teama de necunoscut ne-a cuprins. Nici unul n'aveam idee ce se va întempla. Unii ghiciau că Hosentragerul va înclua temnița și ne va lăsa pe toți să stăm noaptea întreagă în grădină. Ne furnica prin spate la idea asta.

Am văzut apoi un căprar eșind cu pași repezi și depărțându-se.

Aha! gândiam în mine, acum se întempla ceva! Și într'adevăr nu trece un sfert de oară și se deschid porțile temniței, intră un sergent cu sabia trasă și după el în „Gänsemarsch“ vre-o cincisprezece temniceri din Csillag, cu pușca în spate.

Ajuns în mijlocul grădinii comandă: „Stați!“ Unul după altul se opriau războinicii voinici. Era un grup de tot hazul, fiecare în altă uniformă, bătrâni, plecoșafi, care cel puțin de 20 de ani n'au mai stat în „gledă“.

După puțină cugetare comandează eară bătrânul sergent: „La dreapta!“ apoi „La stînga!“ și ear' „La dreapta!“ La început nu înțelegeam ce va să zică acest exercițiu comic pe câmpul de luptă, numai după aceea am înțeles, că s'ermannul sergent se chinuia să-i întoarcă cu fața către noi și ori cum comanda ei tot cu spatele erau cătră noi. . .

Ne-a umflat spontan pe toți risul. Hosentragerul ferbia de năcaz. . . în fine ti sărî țandera și răni cât îl ținea gura. . .

— Ei! ce mai faceți dobitoici! Împresurați pe „domni!“

Sergentul răsufă odată din adîncul sufletului, căci a scăpat din năcaz.

Temnicerii au format un semicer în jurul nostru, sergentul în frunte începea ear' seria de comande. . .

— Vă alinează!

— Atenți!

— Scoateți baionetele!

— Împlântați-le în pușcă! *)

Acum urmă o pauză penibilă. . . Nici sergentul nici Hosentragerul nu mai zicea nimic, nu știau ce se comande, ear' temnicerii care de care căuta să aibă o ținută mai militară, toți tremurau de încordare. . .

Atunci întrerupe Danton tăcerea și întorcându-se către „banda înarmată“ zise zîmbind:

— Nu vă temeți, nu vă facem nimic!

Hosentragerul era verde și venet, ear' noi rîdeam cu hohot. . .

Vă provoc încă odată să intrați, căci de nu. . . și i-se opri vorba în gît.

Atunci păși avocatul înainte și declară cu voce tare dar' liniștit:

— Ne supunem forței brachiale! Noaptea bună!

Întreaga ceată a înțonat în cor „noaptea bună!“ și a intrat. Ear' Hosentragerul a rămas în grădină cu întreaga bandă înarmată

*) Întreaga comandă era ungurește și suna atît de caraghios de nu ne mai opriam din rîs.

Bill-A-Zam.

„Institut Tipografic, societate pe acții în liquidatione“.

BILANȚ.

[2844] 1-1

Table with columns for Active (Acții nevădute, Depuneri spre fructif. la banca „Albina“, Numerar în casă, Perdere) and Pasive (Capital social). Values are in fl. and cr.

Sibiu, în 10 Octombrie 1893.

Comitetul de liquidatione:

Dr. A. Brote. Dr. Cioran. Dr. D. P. Barcianu.

Bilanțul de față s'a aflat exact și în deplină conformitate cu registrele respective. Sibiu, în 14 Octombrie 1893.

Comitetul de supraveghere:

Demetriu Comșa. Petru Ciora. Victor Tordășian.

Advertisement for Institut tipografic în Sibiu. Features the title 'MEMORIALUL arhiepiscopului și metropolitului Andreiu baron de Șaguna' and mentions 'NICOLAE POPEA, archimandrit-vicar arhiepiscopesc.' Price: 1 fl. 30 cr.

Institutul Tipografic în Sibiu.

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

- List of 46 books for sale, including titles like 'Pădureanca', 'Fata Stolerului', 'Căldărușa cu trei picioare', etc. Each entry includes author, title, and price.

Color-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librărilor și preste tot vândătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Maiu 1893.

Large railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta-Predeal, Budapesta, gara de vest - Rușava - Verceroava, Copșa-mică - Sibiu - Avrig - Făgăraș, etc.) and train times.

Nota: Oarele însemnate în stânga stațiilor sunt a se citi de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numeri încadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.